

Christian Bastholms prædiken 6. søndag efter påske

Taler

Christian Bastholm
Præst

Omstændigheder

Prædikentekst:

Johannesevangeliet kapitel 15, vers 26-16

- 1 Naar Trøsteren kommer, hvilken jeg skal sende eder fra Faderen, den Sandheds Aand, som udgaaer fra Faderen, han skal vidne om mig. – Hvad tænke I ved dette Udtryk, mine Venner!
- 5 Er denne Tanke vel ikke mere end eengang indfaldet eder: Hvad! Er den Hellig Aand en sand Gud, hvorledes kan den ene guddommelige Person udgaae fra den anden? Er den Hellig Aand en sand Gud, hvorledes kan den ene guddommelige Person udgaae fra den anden?
- 10 Er den Hellig Aand en sand Gud, hvorledes kan den ene guddommelige Person sendes af den anden? Vanskeligheden fordobler sig for mig, naar jeg gaaer nogle Skridt videre frem i det Capitel, hvoraf vort Evangelium er taget.

Her siger Christus om den samme Aand: Naar han den Sandheds Aand

- 15 kommer, han skal ledsage eder til al Sandhed; thi han skal ikke tale af sig selv, men hvad han hører, det skal han tale, og de tilkommende Ting skal han forkynde eder; den samme skal forklare mig, thi han skal tage det af mit og forkynde eder.
- 20 Hvad! Maae vi her billig spørge: er den Hellig Aand en sand Gud? Er Allestedsnærværelse det Begreb, som vi nødvendig maae gjøre os om en Gud, hvorledes kan den Allestedsnærværelse da komme? Er den Hellig Aand en sand Gud, er Alvidenhed og Alviisdom det Begreb, som vi nødvendig maae gjøre os om en Gud, hvorledes skulde han da ikke tale af sig selv?

25

Hvorledes skulde han ikkun tale, hvad han hørde? Hvorledes skulde han tage af det, som hørde Christo til, og forkynde dem? Jeg kan ikke nægte det, at jeg jo selv tilforn mere end eengang haver standset ved denne Tanke, og ikke har
30 fundet Roelighed ved denne Tanke, førend jeg endelig følede mig overbeviist, at alle disse Udtryk maatte tages i en uegentlig Forstand.

Jeg saa omsider, at de ikkun afbiledede de overordentlige Gaver, med hvilke Jesu Apostler efter hans Himmelfart skulde udrustes. Jeg merkede, at Christus
35 forestillede sine Tilhængere disse himmelske Gaver, med hvilke de skulde udrustes til Evangelii Forkyndelse, under det Billede af en Gesandt, der, naar han forlod Jorden for at gaae til Himmelen, igien i hans Sted skulde udsendes fra Himmelen til Jorden for at ledsage dem i al Sandhed.

40 Nu blive alle disse ugentlige Udtryk mig paa engang forstaaelige. En Gesandt udsendes, han kommer, han taler ikke, hvad han selv vil tale; men, hvad den haver befalet, i hvis Ærende han sendes.

Saaledes ogsaa her: dette overordentlige Lys, vil Christus sige, disse
45 guddommelige Kundskaber, med hvilke Herrens Aand vil udruste eder i mit Sted, de skulle ikke indeholde noget, som strider mod de Sandheder, jeg tilforn haver lært eder, de skulle saa nøie stemme overeens med mine Lærdomme, som et Sendebuds Foredrag stemmer overeens med den Befaling, han fik fra den, som udsendte ham.

50 Dog, mine Venner! Den bedste Fortolkning over dette vanskelige Sted finde vi i Apostlernes Gierninger. Opfyldelsen forklarer Forjættelsen. Da Pintsefestens Dag var kommen, hedder det her, vare de alle samdrægtigen tilhobe, og der skede hastig en Lyd fra Himmelen, som af et fremfarende vældigt Veir, og fyldte
55 det ganske Huus, der, som de sadde.

Og der saaes adskilte Tunger, som af Ild, og satte sig paa enhver af dem, og de bleve alle fulde af den Hellig Aand, og begyndte at tale med andre Tungemaal, eftersom Aanden gav dem at tale. Denne vigtige Begivenhed er en Fortolkning
60 over Jesu Ord i vort oplæste Evangelio: Naar Trøsteren kommer, hvilken jeg skal sende eder fra Faderen, den Sandheds Aand, som udgaaer fra Faderen, han skal vidne om mig.

Denne Forjættelse vil jeg i Dag forklare af dens Opfyldelse, naar jeg forestiller

eder den Hellig Aands Sendelse.

Jeg vil forklare denne Begivenhed, jeg vil bevise dens Troværdighed. Dette
Formaal skal i denne Time beskæftige vore Tanker. En Begivenhed der
70 indeholder saa stærkt et Beviis for vor Religions guddommelige Oprindelse; en
Begivenhed der ligesom lagde den første Grundvold for Jesu Kirkes Stiftelse,
den fortjener vel nogle faa Øieblikkes Opmerksomhed.

Da Pintsefestens Dag var kommen, siger Lucas, vare de alle samdrægtigen
75 tilhobe. Hvor var dette Forsamlingssted? Hvor var Skuepladsen for denne store
Tildragelse? I et privat Huus, eller i Templet?

Dette Sted maae have være rummeligt; her kom en stor Mængde tilsammen; de
kom saaledes sammen, at de selv bleve Øienvidner til dette store Under, at de
80 hørde Jesu Apostler tale, at de ved deres Tale lode sig omvende, og der bleve paa
den Dag ved dette Under og ved Petri Tale omvendte henved 3000de
Mennesker, som bleve indlemmede i Jesu Christi Kirke.

Hvor var den Sal i Jerusalem, som kunde indromme saa talrig en Forsamling?
85 Og om den end fandtes, skulde Jesu Disciple da eie den? Men i Jerusalems
Tempel var saadan en Sal. Josephus, en jødisk Historieskriver, som selv mere
end eengang havde seet dette Tempel, beretter, at den hele øverste Deel af
Templets Sidebygning udgjorde saadan en Sal, hvor Almuen havde Tilladelse at
forsamle sig.

90 Her kunde være Plads for saa talrig en Forsamling. Her maae Jesu Apostler
ogsaa have været forsamlede. Saa meget de frygtede for Jøderne, saa ængstelig de
indsluttede sig, da de saae, at Jesus Christus havde opgivet sin Aand paa Korset,
saa frimodige bleve de ved igien at see ham opstanden fra de Døde, saadant et
95 Heltemod følede de, da de saae ham triumpherende at holde sit Indtog i
Himmelen.

Derfor siger ogsaa Lucas, efterat han haver berettet Christi Himmelfart: De
vendte tilbage til Jerusalem med stor Glæde, og de vare stedse i Templet. Skulde
100 de da ikke have været i Templet paa denne Dag, paa Pintsedagen, paa en af
Jødernes store Festdage?

De vare stedse i Templet; skulde de da ikke have været i Templet paa denne Tid?

105 Det var, som Lucas nedenfor beretter, den tredie Time paa Dagen, eller efter vor Regning Klokken 9 om Morgen; dette var just en af Jødernes sædvanlige Bedetimer, paa hvilken de indstillede sig i Templet for at forrette deres Andagt? Skulde da Jesu Apostler, som ellers saa flittig søgte Herrens Huus, just være borte paa en Tid, da Skik og Andagt opfordrede dem til at være der?

110 Men, hvilken en Forstyrrelse midt i deres Andagt, og hvor salig var denne Forstyrrelse for dem? Der skede hastig, siger Lucas, en Lyd af Himmelen, som af en fremfarende vældigt Veir, og fyldte det ganske Huus, eller den ganske Bygning, hvor de sadde; og der saaes adskilte Tunger som af Ild, og satte sig paa
115 enhver af dem.

Hvad var dette for en Lyd? Hvad var dette for en Ild? Og disse Tunger, hvad vare de? Der er dog vel ingen, som tænker saa materielt, at han ved denne Lyd og ved denne Ild skulde tænke paa Herrens Aand.

120 Nei, lader os slutte fra Virkningen til Aarsagen. Da denne Røst var skeet, siger Lucas, kom Mængden tilsammen. Hvad var dette da for en Røst, og hvor blev denne Røst hørt, at Mængden udenfra kunde samles til dette Sted? Er denne Røst bleven hørt inden i Templets Bygning alene, hvorledes kunde Jøderne,
125 som boede i Jerusalem da derved blive opmærksomme?

Og er den Røst tillige bleven hørt uden for Templet, hvad kan den da andet have været end et stærkt Tordenslag? Det Ord, som her oversættes med Røst, bruges ogsaa meget ofte i Grundsproget til at betegne en Torden.

130 Men endnu er den hele Vanskelighed ikke ophævet, endnu kunne vi ikke begribe Virkningen af sin Aarsag. Da denne Røst, da denne Torden var skeet, kom Mængden tilsammen. Et Tordenslag kan vel indgyde en hastig Skræk; men hvorledes kan et Tordenslag foraarsage, at hele Almuen samler sig? Thi, hvor
135 ofte havde de ikke hørt en Torden; hvorledes kunde et Tordenslag foraarsage, at de just alle skulde forsamle sig paa et og det samme Sted? At de just alle skulde søge til Templet?

140 Disse Spørgsmaale lade sig paa ingen Maade forklare uden ved den Formodning, at dette Tordenslag haver været forener med en Lynild, som slog ned i Bygningen; og denne Formodning er saa meget mere grundet, som det udtrykkelig hedder, at der paa samme Tid blev seet en Ild paa det Sted, hvor

Apostlerne vare forsamlede.

145

Der saaes, hedder det, adskilte Tunger, som af Ild, og satte sig paa enhver af dem. Tunger som af Ild, det er en Ebraisk Talemaade, og burde hedde i vort Sprog Ildflammer. Saadanne Ildflammer ere ofte blevne seete paa Metalspidserne af Taarne, paa en Tid, naar Luften er frugtsommelig med Torden.

150

Samle vi nu alt dette tilsammen, forklare vi saaledes Virkningen af sin Aarsag, og Aarsagen igien af sin Virkning, saa synes denne hele Tildragelse saaledes at have været beskaffen.

155

Der skeede et stærkt Tordenslag, hvilket lignede en heftig stormende og forbifarende Vind, og fyldte hele Bygningen, eller rystede hele Bygningen, hvor Jesu Apostler vare forsamlede; med dette Tordenslag saae man en Ild nedfalde i Bygningen, hvilken i særskilte Luer svævede nogen Tid over Apostlernes Hoveder.

160

Almuen saae udenfra denne Ild falde ned, man frygtede, den maatte have giort Skade, men ilede til, for at erfare, om den ikke havde anstukket Templet. Og hvad Under, om nogle tusinde Mennesker her i et Øieblik vare blevne forsamlede; man forestille sig ikkun vore offentlige Gader, naar et blot Rygte haver sammenkaldet Almuen, og man gjøre en Slutning herfra til Jerusalem, en Stad, som var saa stor, saa folkerig, en Stad, som efter Josephi Beretning, havde flere Beboere end Danemark haver Indbyggere.

165

Men denne Begivenhed var ikke den Hellig Aands Komme selv; denne Begivenhed i Naturens Rige havde Herrens Viisdom foranstaltet for at sammenkalde Jerusalems Indbyggere til at skue en endnu langt større og vigtigere Begivenhed i Naadens Rige.

170

Nu bleve de alle fulde af den Hellig Aand, hedder det, det er med andre Ord: De bleve alle paa eengang udrustede med Aandens overordentlige og overnaturlige Gaver. Et klart Skin af Evangelii Sandheder bestraalede deres Forstand; Jesu Riges Hemmeligheder, som tilforn havde været dem saa dunkle, bleve nu seete i et klarere Lys; deres medfødte Fordomme adspredede sig, deres Taage forsvandt, det gamle Testamentes Spaadomme saae de nu i deres fulde Lys, og Jesu Christi Lærdomme i deres sande Sammenhæng.

180

185 Den Frygt, som tilforn havde tilstoppet dem Munden, forsvandt paa eengang;
de følede det høie Kald, til hvilket de vare bestemte, og bleve besieledede med
Frimodighed, Heltemod og Sielsstyrke til at tiltræde det blant alle de store og
mægtige Hindringer, som fra alle Sider omringede dem.

190 Nu bleve de udrustede med undergiørende Kræfter til Sandhedens Bekræftelse;
nu bleve de besieledede med den overordentlige Evne at tale fremmede Sprog, som
hverken Fødselen eller Opdragelsen eller egen Flid havde bibragt dem.

195 Saaledes blev Jesu Løfte opfyldt: naar Trøsteren kommer, hvilken jeg skal sende
eder fra Faderen, den Sandheds Aand, som udgaaer fra Faderen, han skal vidne
om mig.

200 Men, denne hele Begivenhed, er den ogsaa troeværdig, have vi saadanne Grunde
for vor Troe, at vi ikke tør skamme os ved at opofre den? Jeg svarer, at, dersom
den ikke var troværdig, den da enten skulde være en Digt af Historieskriverne,
eller en Forblindelse af Øienvidnerne.

205 Hvilket af Delene skulde vi her endog med det mindste Skin af Rimelighed
kunne antage? At de hellige Historieskrivere have været redelige Mænd, at de i
det mindste have skrevet efter deres Overbeviisning, det er en Sandhed, som
endog Jesu værste Fiender ikke vel have kunnet nægte dem. Der hørde endog
mere end almindelig Dumdristighed, og mere end almindelig Lykke til, at træde
op med saadan en Fortælling, paa en Tid, da alle de endnu kunde leve, og en stor
Deel af dem virkelig maae have levet, som efter hans Sigende skulde have været
Øienvidner til saa vigtig en Tildragelse, og ikke at blive igiendreven, og ikke at
210 blive gjort offentlig til Spot, og ikke ganske at standse Fremgangen for en
Religion, hvilken man ikkun ved saa skammelig en Digt og saa daarlig en
Dumdristighed kunde befordre.

215 Hvad, om han havde sagt, at saadant var skeet i en Afkrog af Jødeland, mellem
lukte Dørre, blandt Jesu Venner alene, saa kunde dog nogen Mistanke finde
Sted; men at fortælle en Begivenhed under alle disse Omstændigheder, at berette
Tiden og Stedet; at sige, den havde tildraget sig paa Pintsedag, og det i Jødernes
Hovedstad, og det i Templet selv, i nogle tusinde Menneskers Nærværelse; og
med alt dette ikke at blive beskæmmet, ikke paa eengang at standse Jesu
220 Religions Fremgang baade blant Jøder og Hedninger, det er mig ubegribeligere

end den hele Tildragelse selv.

225 Og det er ikke Lucas alene, som beretter denne Begivenhed; hvor ofte haver Paulus ikke i sine Breve mældet om denne overordentlige Gave at tale fremmede Sprog. Han bevidner udtrykkelig, at denne Gave fandtes endog i de samme Menigheder, til hvilke han skriver. Hvad mene I? Skulde denne store Apostel vel, uden at udsætte sig for en almindelig Forhaanelse, kunne skrive til Menigheder om Gaver, som de eiede, hvilke de dog ikke eiede?

230

Dersom man end vilde nægte disse Jesu Vidner den til en Historieskriver udfordrede Redelighed, saa burde vi dog ikke nægte dem den almindelige Mennske Forstand, og al menneskelig Klogskab.

235 Men, er denne Begivenhed ikke en Digt af Historieskriveren, er den da ikke en Forblindelse af Øienvidnerne? Dette Spørgsmaal forekommer mig, som om nogen vilde sige: Have Jerusalems Indbyggere havt Øine og Øren? Have deres Øine og Øren været beskafne som andre Menneskers Sandser?

240 Thi hvad udfordredes mere, for ikke at blive forblindet? At høre en Torden, da man dog ikke hørde noget, at see en Lynild falde ned, da man dog ikke saae noget, det er en Forblindelse, som kan lade sig tænke hos Een eller Faa, der have en forrykt Hierne, men ikke hos nogle Hundrede, ikke hos nogle Tusinde, ikke hos en heel Stads Indbyggere.

245

Og hvad taler jeg om den Gave at tale fremmede Sprog, med hvilken Jesu Apostler paa eengang bleve udrustede? Kunde her nogen Forblindelse have Sted? Ja, vi finde, at nogle dreve Spot med denne Tildragelse; men disse vare rimeligen de jerusalemske Jøder, for hvilke disse fremmede Sprog vare
250 ubekiendte; dem maatte disse fremmede Sprog forekomme som en forvirret Lyd af Afsindige.

Men de fremmede Jøder, som vare nærværende, de erkiendte Guds store Gierning. De hørde deres Fædrenelands Sprog, de bleve bestyrtsede, forundrede
255 sig, og sagde til hverandre: See, ere ikke alle disse, som tale, Galilæer; og hvorledes høre vi dem hver tale paa vort eget Maal, som vi ere fødte udi?

For at giøre dette store Under saa meget mere upaatvivlelig, og tillige for saa meget hastigere at udbrede Rygtet om samme over Verden, havde Guds

Viisdom saaledes foranstaltet det, at denne store Tildragelse til Bekræftelse for Religionen just skulde indfalde paa en Tid, da en stor Mængde af fremmede Jøder fra de længst bortliggende Steder vare forsamlede i Jerusalem.

265 Det var Jøderne befalet i Moses Lov, at de paa de trende store Høitider skulde indfinde sig paa det Sted, som Herren havde udvalgt til sit Navns Ihukommelse; i Følge denne Befaling vrimgledte det nu i Jerusalem af fremmede Jøder fra Partien, Medien, Persen, Mesopotamien, Capadocien, Pontus, Asien, Ægypten, Libyen, Rom.

270 Disse vare skikkede til at dømme, om Jesu Apostler ogsaa virkelig vare blevne begavede med den Evne at tale fremmede Sprog eller ikke; og de gave dem det Vidnesbyrd, at de taledes, enhver i det Maal, i hvilket de vare fødte.

275 Dømmer selv, mine Venner! Dømmer upartisk! Skulde nogen Forblindelse vel her kunne have Sted? Skulde det vel være mueligt at høre En tale, og at være uvis, om han taledes et Sprog, jeg forstaaer, eller ikke; og at være uvis, om han taler mit Moders Maal, eller et andet? Eller denne Evne i Jesu Apostler, var den naturlig, var den ved Kunst og Vindskibelighed forhvervet?

280 Vide vi ikke alle, hvad Møie det koster, ikkun at lære et eneste Sprog; og her vare saa mange. Hvor skulde Jesu Apostler da have lært dem? Mænd, som deres hele Levetid ikke havde været uden for det jødiske Lands Grændser; Mænd, som for Livets nødvendige Ophold have maattet deres hele Levetid beskæftige sig med deres Næt og deres Garn.

De største Sprogkyndige blant de Tiders Lærde vare de, som forstode Grækernes og Romernes Sprog; men Jesu Apostler hørde ikke til disse Lærde; af Fødselen vare de Galilæer, og af Haandværk Fiskere.

290 Hvor urimeligt var det ikke, at denne Evne hos dem skulde være naturlig? Hvor urimeligt, at disse Sprog skulde paa en naturlig Maade være bleven dem bekiendte? Paa eengang tale de i saa mange fremmede Sprog, paa eengang forsamle sig i deres Hukommelse alle de vilkaarlige Tegn, i hvilke fremmede
295 Folkeslægter pleiede at indklæde deres Tanker; paa eengang vare deres Tunger og deres Læber bøielige nok til at danne alle de forskjellige Toner, ved hvilke eet Sprog alletider adskiller sig fra et andet.

300 Kunne vi et Øieblik troe, at alt dette var naturligt, saa er da ingen Urimelighed
saa stor, at vi jo skulde kunne troe den. Og er det ikke naturligt, saa er det da
overnaturligt; saa er det da en Virkning af Herrens Aand, som besieledede dem; saa
er det da en Opfyldelse af Jesu Løfte i Evangelio: Naar Trøsteren kommer,
hvilken jeg skal sende eder fra Faderen, den Sandheds Aand, som udgaar fra
305 Faderen, han skal vidne om mig.

Dog, mine Venner! Vi behøve ikke engang alle disse Grunde for vor
Overbeviisning. Virkningen, den guddommelige Virkning af dette store Under
maa overbevise os om Underets egen Guddommelighed. Petrus, udrustet med
310 Herrens Aand, staaer op, han taler til Jøderne, og henvend 3000de Jøder lode sig
overtale til at forkaste deres Fædres Religion for at antage Jesu Christi, og blive
indlemmede i hans Kirke.

Hvorledes gjorde Petrus her paa een Dag en saa meget større Fremgang til
315 Religionens Fordeel, end den Jesus Christus gjorde i tre Aar med alle sine
kraftigste Taler? Hvorledes overbeviser han paa een Dag saa mange Jøder om
Jesu Religions guddommelige Oprindelse?

Jøder, som havde saa mange National-Fordomme imod samme; Jøder, som
320 allevegne fra af Høiagtelse for de mosaiske Love vare komne til Jerusalem for at
dyrke deres Fædres Gud?

Hvorledes overtaler han dem til at forkaste Moses Love, for at antage Jesu
Christi? O, mine Venner! Vi maae forhærde os imod al grundig Overbeviisning,
325 eller vi maae troe, at de store og guddommelige Under, som ledsagde Petri Tale,
maa have givet den samme Kraft, med hvilken den paa eengang ned slog saa
mange Jesu Fiender, og tilfægtede sig saa glørværdig en Seier over alle deres
Fordomme og deres Forhærdelse. Men, saa maae dette Under da være skeet; thi
hvorfra ellers denne Virkning?

330 Og, er dette Under skeet, hvad Slutning skulde vi da drage af samme? Hvad var
Herrens Hensigt med denne overordentlige Gave? Hvorfor udrustede han sine
Apostler med disse fremmede Sprog? Man troer i Almindelighed, at de derved
skulde gøres bekvemme til at forkynde Evangelium over hele Verden.

335 Nei, mine Venner! I denne Hensigt vilde denne Gave ikke have været
nødvendig. Vel havde ethvert Land da, som nu, sit eget National-Sprog; men,

340 saa vidt det romerske Septer udbredede sig over Europa, Asien og Africa, var det græske Sprog bekiendt.

I dette Sprog, kunde de allevegne med Frugt og Nytte forkynde Christi Evangelium. Vi have heller ingen sikre Efterretninger, at Christi Apostler have udvandret uden for det romerske Riges Grændser. Ingensteds læse vi, at de have
345 været i Dannemark, Sverrig, Rusland, China. Saa vidt de, efter Historiens Beretning, have udbredet sig, saa vidt haver det græsiske Sprog alene været tilstrækkeligt til Evangelii Forkyndelse.

Vi læse og i den hellige Historie, at Mange ere blevne udrustede med denne
350 Gave, hvilke aldeles ikke vare bestemte til Apostler, eller til at forkynde Evangelium; saaledes bleve Tolv Mænd i Epheso udrustede med denne Gave; saaledes kom den Hellig Aand over Cornelius, og alle de Hedninger, som vare hos ham, saa at de talede med fremmede Tungemaal; men ingensteds finde vi, at de bleve brugte til at forkynde Evangelium.

355 Men, haver Herren da skienket dem denne Gave omsonst? Haver han da udrustet dem med en Evne, som de ikke skulde bruge? Betroet dem et Pund med hvilket de ikke skulde aagre? Nei, forgieves var ikke denne Gave; vigtig og Herrens Viisdom værdig var den Hensigt, i hvilken han saa rigelig uddelede den.

360 Paulus forklarer os den sande Hensigt med denne Gave: De fremmede Sprog, siger han, ere til et Tegn ikke for de Troende, men for de Vantroende. Altsaa havde denne Gave at tale fremmede Sprog den samme Hensigt, som alle de
365 øvrige Undergierninger; den skulde for de Vantroende være et Tegn, et Beviis for Religionens guddommelige Oprindelse.

De andre Undergierninger talede til Tilskuernes Øine, disse talede til deres Øren. Disse Under vare endog mere upaatvivlelige end hine. Kunde Øinene end
370 blive forblindede, saa kunde Ørnene dog ikke blive det. Kunde man end indbilde sig, at man saae, hvad man dog ikke saae, saa kunde man umuelig indbilde sig, at man hørde et Sprog, at man forstod dette Sprog, og dog hørde intet og forstod intet. Saaledes var denne Gave et Tegn ikke for de Troende, men for de Vantroende.

375 Men, endog for os er den et Tegn, en Bekræftelse for vor allerhelligste Religions

guddommelige Oprindelse, og i denne Hensigt er denne store, overordentlige Begivenhed optegnet og giemt for Efterverdenen, at det skulde være for os, som
380 for hine, et Beviis for den Religion, hvilken vi tilbede.

Denne Slutning skulde vi gjøre, og denne Slutning er fornuftig: Er dette Under engang skeet; er det i sin Natur af den Beskaffenhed, at det alene ved Herrens Kraft kunde frembringes og virkes i Jesu Religions Herolder, saa er Religionen
385 ligesaa guddommelig, som dette Under, saa haver Herrens Aand besielet dens Herolder.

Er Grunden til denne Slutning upaatvivlelig, saa maae denne Slutning selv være ligesaa unægtelig. At dette Under er skeet, derom vidner en Historie, der haver
390 ligesaa mange og endnu flere Kiendemerker for sin Troværdighed end nogen anden Historie i Verden; at dette Under overstiger alle Naturens Kræfter, og alene kunde frembringes ved den Uendeliges Almagt, derom vidner Erfarenhed, Fornuft, Følelse,

Vor Slutning er altsaa fornuftig, den er uimodsielig: Jesu Religion haver en
395 guddommelige Oprindelse, den er en Gave af Herren; at forkaste den, det er at handle imod den sunde Fornuft; at være ligegyldig mod samme, det er at foragte den største og den vigtigste af Herrens Gaver, det er at gjøre sig skyldig i den strafværdige Forbrydelse.

400 O, lader os da holde fast ved dette Klenodie, at ingen Fiende af vor Lyksalighed og vor Siels Rolighed maatte rive os det af Hænderne! Naar Tvivl, ængstelige Tvivl mod Sandheden reiser sig i eders Hierter, og hvor let kunne de ikke reise sig endog i den bedste Christens Hierte, saa søger Kilderne, hvor disse
405 Sandheder ere at finde, randsager disse Kilder upartiisk, uden Hensigt til Sekt eller Kirke, og siger da til eder selv: Saaledes haver Jesus Christus talet, saaledes have hans Apostler skrevet, saaledes læser jeg, altsaa maae jeg saaledes tænke.

Tage vi endda Feil efter den omhyggeligste Randsagelse, saa er det ikke Ondskab,
410 det er ikke Letsindighed; det er en Følge af vor Fornufts Grændser, det er Forstands Svaghed, og for den er der Forladelse. Herren skienke os dertil sin Naade for Jesu Christi Skyld alene. Amen.

Kilde
415 Manuskript taget fra Nye Samling af Aandelige Taler over alle Evangelierne af Dr. Christian Bastholm

Kongelig Confessionarius og første Hofprædikant. Anden Deel. Kiøbenhavn, 1788. Trykt paa Gyldendals Forlag. efter aftale med udgiveren.

Kildetype

Dokumentation i bogværk

420

Tags

6. søndag efter påske, Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 1700-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/christian-bastholms-praediken-6-sondag-efter-paske>

425

430

435

440

445

450